

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . „ 2.—
četrtna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 34.

V Ljubljani, dne 21. julija 1911.

Leto VI.

Vsem tistim, kateri še niso poravnali naročnine za tekoče leto, smo poslali opomin. Prosimo in pozivljemo, naj svojo dolžnost takoj store in nakažejo naročnino po priloženi položnici.

Upravištvo.

Za delavske pravice.

Slovensko krščansko socialno delavstvo je odločno protestiralo proti napadu krvošesov in delavskih izkoriščevalcev na delavsko starostno zavarovanje. Kolikor imamo dozdej poročil so se oglasile vse naše delavske organizacije in to tudi take, ki že dolgo niso izpregovorile. Imelo je slovensko krščansko socialno delavstvo shode tudi v Gradcu, Trstu in v tržaški okolici. Odpor slovenskega krščanskega socialnega delavstva so zavistno zasledovali socialno demokratski izdajalci delavskih pravic, ki niti zdaj ne nastopijo za najnujnejšo delavsko zadevo, ko vlada odkrito priznava, da se ji prav nič ne mudi, da reši socialno zavarovanje, kar najbolj dokazuje, kako da se je zbal napada na delavsko starostno zavarovanje po tistih velikih bogataših, s katerimi se je vezala socialna demokracija ob zadnjih državnozborskih volitvah.

Voditelja državnozborskih poslancev S. L. S. dr. Šusteršič in dr. Korošec sta pozdravila protestno zborovanje slovenskega krščanskega socialnega delavstva v Ljubljani s sledečo brzojavko: »Iskreno pozdravlja delavstvo, ki demonstira za svoje življenjske interese. Ljudski poslanci storimo svojo dolžnost.«

Ljubljanski protestni shod slovenskega krščanskega socialnega delavstva je sklenil resolucijo, ki slove:

1. Shod navdušeno pozdravlja ustanovitev kluba »Hrvaško - slovenska Zajednica«.

2. Odločno in nanjogorčenejšo obsoja napad velikega kapitala v industrijskem svetu, ki meri na to, da se poslabša že itak nepopolna vladna predloga o delavskem starostnem zavarovanju. Konstatira, da je nastopil veliki kapital mesto dosedanje hinavščine proti delavskemu starostnemu zavarovanju naravnost z najnesramnejšo predrznostjo, opogumljen po skupnem nasto-

pu velikih kapitalistov z delavskim koristim vedno »tako zveste in prijazne« soc. demokracije. Hinavščino in goljufijo naše liberalne stranke, pa najbolj osvetljuje gonja, vprizorjena na Slovenskem proti starostnemu zavarovanju.

3. Najodločnejše in ogorčeno obsoja, da vlada ne predloži takoj II. ljudski zbornici predloge o soc. zavarovanju in vidi v tem koraku namen zavlačevati to delavskim koristim neobhodno potrebno postavlo. Ob tej priliki se pa s hvaležnostjo spominja dela naših poslancev Vseslovenske Ljudske Stranke za delavsko starostno zavarovanje. Prepričani smo, da bodo vse storili, da se naša neodložljiva zadeva čimprej reši. Slovensko krščansko delavstvo ne bo prej mirovalo, dokler ne izvojuje svoje pravice za mirno preskrbljeno starost in zasluženost onemoglost.

Podobne resolucije so se sprejele tudi na vseh protestnih shodih slovenskega krščanskega socialnega delavstva.

Omejen prostor našega lista nam ne dopušča, da objavimo vsa poročila o protestnih shodih glede na delavsko starostno zavarovanje. Demonstracija je bila lepa, dostojna, obsežna, velika. Nič nas ne moti skovikanje rdečih in kavranov z »Jutra«, ki so ob protestu slovenskega socialnega delavstva skovikali.

Mi gremo naprej. Najboljši odgovor vsem klevetnikom slovenskega krščanskega socialnega delavstva!

Tekstilno delavstvo.

Prezidava ljubljanske predilnice. V ljubljanski predilnici se bo obrat popolnoma izpremenil. Mesto dosedanjega parnega obrata se uvede električni obrat. Uvede se tudi električna razsvetljava. Sploh se ves obrat popolnoma modernizira. Tvorica sama se tudi zdatno razširi in se uvede poleg že obstoječih delovršb tudi barvarnica in »Bleicherei«. Stari parni stroj, ki se je vporabljal v tvornici 40 let, se proda, ko se izvede električni obrat. Takoj, ko dežela zgradi električno centralo, nabavi ljubljanska predilnica tok pri deželi.

Skupina predilnica J. S. Z. Ljubljana. Da bo mogoče uspešno delo za delovske ko-

risti in da se odpravijo morebitne krivice, ki se zgodijo delavstvu, opozarja skupina svoje člane in članice, da naj vsako pritožbo, ki jo imajo v kakršnikoli delavski zadevi, takoj naznanijo zapisnikarju naše skupine, podnačelniku J. S. Z. tov. Vinku Zabukovcu. Pritožbe se sprejemajo razen nedelj in praznikov vsak dan ob 6. uri zvečer v pisarni »Jugoslovanske Strokovne Zveze«, Dunajska cesta št. 32, I. nadstropje.

Strokovni oddelek J. S. Z. tekstilno delavstvo se ustanovi v nedeljo. Posvetovanje bo v pisarni J. S. Z.

Z lastnimi močmi.

Poročilo Pravovarstvenega podpornega društva Prometna zveza. Umrli so: 1. Herman Schiller, Baden. 2. Cecilija Steiner, Steyr. 3. Franc Fuchs, Bregenc. 4. Marija Steiner, Beljak. 5. Franc Kojundič, Bosanski Brod. 6. Peter Millonig, Klein-Reifling. 7. Mat. Oražem, Dunaj, S. ž. 8. Ivan Manner, Floridsdorf. 9. Jos. Reš, Leobersdorf. 10. Alojzija Halbwachs, Leobersdorf, Bolcan. 11. Jos. Teufel. 12. Ana Huntner, Št. Ilj. 13. Magdalena Kerschbaumer, Amstetten. 14. Alojzija Talas, Hütteldorf. 15. Jak. Schweiger, Steinach. 16. Marija Fischer, Schwaz. Umrlo je 16 članov. Svetila jim večna luč! Za mesec avgust bo plačati 1 K 50 v.

Št. Vid nad Ljubljano. Plačilnica »Jugoslovanske Strokovne Zveze« se je ustanovila pri nas v nedeljo dne 16. t. m. ob priliki protestnega shoda. Člani se pridno oglašajo, saj pa tudi vedo, da se izboljša delavsko stanje le potem »Jugoslovan. Strokovne Zveze«. Zato bi naj ne bilo nobenega delavca in nobene delavke, ki bi ne bil član te potrebne organizacije. Kdor ima voljo, se lahko zgleda vsako nedeljo dopoldne od 9. do 10. ure dopoldne v Ljudski knjižnici, kjer se bo vpisal. Mi pa naprej z geslom: Vsi za enega, eden za vse!

Krščansko socialno delavstvo tržiško je zborovalo dne 15. t. m. v prostorih društva sv. Jožefa. Zborovanja se je udeležilo mnogo zaveznih delavcev in delavk. Na zborovanju je poročal tovariš Matija Mikl iz Kamne gorice. Poročal je, da je Slovenska Ljudska Stranka največja prijateljica delavstva. V njej so zastopani delavski inte-

Carska zločinstva.

(Konec.)

Spor gre; Neron sliši, kako je porinil pred vrata težki, leseni zapah. Neron, ki se je nedavno še meril z bogovi, je sedaj ubog jetnik v suženjski celici!

Trudnost zapre njegove oči; spanec, ki je bežal pred njim, ko je ležal na mehkih, svilenih blazinah, poiskal ga je na trdi, leseni postelji. Pa divje sanje, smrtna groza, vse to ga splaši po konci.

Zapah zaropota. Car zatrepeta in se zgane; pa ne vidi preganjalcev, ampak Spor stoji pred njim in za njim častitljivi Aleksandros.

»Faon, hišni gospodar,« povzame starček besedo, »je šel v večnost. Na smrtni postelji je prejel sveti krščanski krst, po katerem je koprnelo njegovo srce. Pri njem nimam nič več opraviti. Tukaj pa je, kakor mi je poročil mladenič, tudi človek, ki jemlje slovo od življenja, ki potrebuje tolažbe, in prišel sem —«

Beseda mu zamrje na ustih; njegove oči strme in se upro na bledega moža v raztrganih oblačilih. »Neron!« zakliče začuden. In nehote obrne glavo v stran, da prikrije grozo, ki ga je navdala, ko je zagledal strašnega cara.

»Da, Neron!« spregovori Spor. »To osve-to sem ti bil dolžan, starček, zato, ker sta umrla tvoja, sin in hčerka. Nisem ga zastonj pripeljal tu-le sem. Neron, čuj moje besede! Še prej, nego sva pobegnili iz Rima, sem pustil starešinstvu pismo, v katerem sem ovadil, da si v Faonovi hiši. Sedaj ne moreš nikamor več uteči. Le nekaj trenutkov še in prišli bodejo sleduhi — prišli bodo na moje besede! Razumeš Neron? Spor jih bo pripeljal, Spor, ki, toliko da si ne iztrga srca, kadar se zmisli, da je kdaj občutil kako nagnenje do tebe, ki si me steparsko mamil in varal. Odkar sem izvedel, kaj si mi storil, se je vnovič vzbudilo vse sovraštvo, koje je vodilo mojo roko tačas, ko sem smrtno orožje nastavil na tvoje prsi in moja duša se veseli, ker je napočil dan osvete.«

»Ne govori več, mladenič!« vsklikne Aleksander. »Sovraštva ne sme biti v srcu; odpuščanje se zove naša glasilka. Ta človek je žrtvoval moja otroka svoji togoti; moji zvesti verni so padli, krvaveč na njegovo besedo, in vendar mu odpuščam, kajti Gospod govori: Moja je osveta! Glej, kako zine strahu in trepetu! Otmaj ga, ako ga moreš, da dobi čas, da se pokesa!«

»Prekasno je! Nič več ga ne morem rešiti, tudi, ako bi ga hotel. Ali slišiš hrup pred hišo? To so vojaki Vindeksovi, ki iščejo Nerona! Ali slišiš topot konjskih kopit, ki prihaja od ceste sem do tvojih ušes? Živega bi te radi vjeli, da bi te strahovali po starodavni navadi zaradi tvojih hudobij —«

»Stoj, fantalin, stoj! Strašno si se zno-sil!« Nerona glas se komaj še čuje.«

»Pač, slišim besne preganjalce, pač, vem, kaj me čaka. A ne bodejo me dobili živega; mirno in brez bolečin hočem umreti! Tvoja roka, roka edinega, katerega je ljubil Neron, naj mu poda smrtno kupo! Daj mi naglo usmrtilni dar, Lokuste, daj!«

Spor se glasno zasmee. »Nagle smrti

resi, ona je pripravljena zastaviti vse svoje moči, da izvojuje tudi delavstvo svoje pravice. Pokazal nam je pa tudi socialno demokracijo v pravi luči. Vsak je lahko spoznal, da je to stranka, ki ji je vse prej pri srcu kakor pa delavstvo, ki kriči, da bo edino le ona delavstvu pomagala, seveda kriči tam, kjer treba ni, kjer bi bilo pa treba kričati in res kaj za delavstvo narediti, pa lepo molči in še več: celo veže se z največjimi izkoriščevalci delavstva. Poročal je tudi kako hočejo v industrijskem svetu zavleči ali celo vreči med staro šaro prevažno delavsko starostno zavarovanje. — Poslušalci so ogorčeno protestirali proti tej nakani, ki delavstvu le hočejo škodovati. Bog pa živi Vseslovensko Ljudsko Stranko! Na tem shodu je krščansko socialno delavstvo ostro protestiralo proti našim rdečim lažnjivcem, ki so z lažmi napadli našega č. gospoda župnika v njih umazani cunji »Zarji«. To vam povemo, rdeči bratci, da lahko pri belem dnevu bakle prižigate in iščete takega župnika, ki bi tako rad z delavci občeval, kakor naš. Seveda z vami ne, ker vi se ta črni bojite kakor hu... Nato se je resolucija prebrala in potrdila z živijo klici na Vseslovensko Ljudsko Stranko in njenega načelnika dr. Ivana Šusteršiča.

Občni zbor skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze v Trzinu se je vršil dne 10. t. m. Tovariš Vidic je poročal o sklepih, storjenih na prvem glavnem občnem zboru J. S. Z. v Ljubljani. Poslušalci so z radošjo sprejeli te sklepe na znanje. Prepričani so namreč, da jim nobena druga organizacija ne nudi toliko ugodnosti kakor ravno »Jugoslovanska strokovna zveza«. Zato se s polnim zaupanjem oklenimo te organizacije in ji pridobivajmo novih članov. Č. gospod župnik Josip Potokar se oglasi k besedi in v svojem lepem govoru poslušalce navdušuje, da naj se trdno oklenejo te organizacije, češ, da je neobhodno potrebno v današnjih za delavstvo tako razburkanih časih, da se združijo v organizaciji, v kateri imajo zagotovljeno boljšo bodočnost. Priporoča se tudi, da naj se delavstvo z največjim veseljem oprime berila dobrih knjig in časopisov, posebno delavskega glasila »Naše moči«. Nato se je izvolil ves stari odbor in ker je število članov narastlo, sta se poleg starega odbora izvolila še dva nova odbornika. Da bi Bog dal, da kakor je naš trg Trzin daleč po svetu znan zaradi svoje obrti, da bi tako zaslovela tudi naša skupina Jugoslovanske strokovne zveze.

Gorje. Krščansko misleči železničarji iz Gorij in Zasipa so priredili v torek dne 18. t. m. zvečer ob pol osmi uri sestanek v zborjahu. Na sestanku so sklenili, da ustanove svojo plačilnico za blejsko okolico. K novi plačilnici je pristopilo precej 20 članov. Večina teh je bila že prej pri plačilnici na Dobravi, nekaj pa je pristopilo novih članov. Ker nam je bila plačilnica na Dobravi preveč vstran in nismo mogli imeti stika z njo, kakor bi radi, se nam je zdelo potrebno, da si ustanovimo svojo plačilnico. To se je sedaj zgodilo. Na predlog prijatelja Andreja Slamnika se je za voditelja plačilnice enoglasno izvolil tovariš Jožef Dežman, železniški čuvaj v Podhomu. Upamo, da nam bo vodstvo Prometne zveze na Dunaju precej in drage volje plačilnico potrdilo in vse potrebno oskrbelo, tako, da bo vplačilnica v kratkem začela delovati. Po

sestanku je tovariš Slamnik na kratko poročal o starostnem zavarovanju. Poročal je, kako hočejo kapitalisti tvorničarji omogočiti, oziroma poslabšati delavsko starostno zavarovanje na škodo delavcu. Ker je tudi med nami železničarji več takih delavcev, da ne morejo priti v provizijski sklad, se je pri tej priliki odločno protestiralo proti temu nečuvnemu nasilju kapitalistov. Upamo pa, da naši vrli poslanci S. L. S., ker pripadamo tudi mi kršč. misl. železničarji, ne bodo pustili kaj takega, kar bi bilo v škodo delavstvu in da se bodo potegovali za koristi delavstva še bolj kot do zdaj. Vas, krščansko misleči železničarji, po širni naši domovini pa prosimo, skličite podobne sestanke, oziroma shode in odločno protestirajte proti temu nasilju kapitalizma!

Primorski krščanski železničarji! Vabilo k društvenemu zborovanju članov krščansko avstrijskih železničarjev društva Prometna zveza. Shod se bo vršil v nedeljo dne 6. avgusta leta 1911 popoldne ob 6. uri v Orlovskem Domu (orlov) v Dornbergu pri Gorici. Vsi člani prometne zveze kakor tudi njih somišljeniki na progi Trst-Jesenice, se vljudno opozarjajo, da se gotovo udeležijo tega shoda. Tovariši in prijatelji, agitirajte za obilno udeležbo. — Zaupniški odbor Prometne zveze.

Tobačno delavstvo.

Reda ni nobenega v naši tvornici. Mi sicer prav dobro znamo, da tisti ljudje, ki jim je mrtva črka vse, nič pa moderno, trgovinsko vodstvo tvornic, niso bili in nikdar ne bodo dobri tvorniški ravnatelji. Sodimo, da naš preljudi Pross sam o sebi ni preverjen, da je kdosi gavedi kako dober ravnatelj, zato se pa tako boji tistih časov, ko bi delavstvo samo nastavljal tvorniške ravnatelje. Sicer vsak moderen človek, med katere seveda našega ravnatelja ne prištevamo, ker se bojimo, da bi se čutil kruto vžaljenega, ko bi to storili, zdaj dobro zna, da po zelo velikih tvornicah, ki so last delavskih organizacij, delavstvo nastavlja svoje ravnatelje. Zato bo še tudi prišel tak čas tudi pri nas. In prepričani smo, da, ko bi nastavljal tvorniške ravnatelje delavstvo, bi ne vladal tak nered v tvornici, kot vlada zdaj. Ravnatelju samemu vsega tega pravzaprav ne zamerimo, ker znamo, da je sicer hud, a se ga nihče ne boji in ni niti pravi ravnatelj, ker ne stori sam nič, da bi ga ne nakajfali nekateri njegovi podrepaniki, ki jih strašno skrbi, bolj kot finančnega ministra, če bo imela tvornica izgubo ali dobiček. Kunšt ravnateljevih podrepanikov je taka, da je veliko delavcev, ki trpe znatno škodo. Določno je ukazalo glavno ravnateljstvo, da ne sme nihče z novo uredbo plač trpeti škode, a tisti, ki bi morali to znati, Prossu tu ne pripisujemo nikake krivde, ker on ni ničesar zagrešil, marveč tisti, ki jih slepo uboga, in ki so tako računali, da so nekje neki delavski skupini odtrgali kar po 13 do 31 vinarjev pri akordovi količini. Pross je seveda nedolžen, a kot ravnatelj le za vse odgovoren, in zato mu prav prijazno svetujemo, da je včasih dobro pogledati tudi v račune tistih ljudi, ki ga kajfajo proti delavstvu.

Rdeče ovaščstvo. Poroča se nam, da so pričele rdečkarice ovajati sodelavke pri mojstrih. Pfej!

Kazni so v naši tvornici postale nekaj vsakdanjega. Te dni so bile poslone za kaznen tri dni iz tvornice kar dve delavki. Razmere v tobačni tvornici postajajo neznosne. Če bi delavstvo samo nastavljal ravnatelja, bi ne bile take. A vsaka sila do vremena. Pross naj pazi, da enkrat ne zayre. Posoda se prekipeva! Mi nimamo nikakega povoda pomirjevalno vplivati.

Kri se je vtila v sredo vrli naši somišljenici Frančiški Ložar med delom. Odpeljali so jo na njen dom. Želimo razboriti naši somišljenici, da kmalu okreva.

Med brati in sestrami.

Litija. Topilniški delavec Franc Pangerc, član J. S. Z., se je 14. t. m. močno ponesrečil. Pri premikanju železniških vozov sta ga dobila medse dva »pufarja« in ga stisnila v prsi in hrbet. Upanje je, da okreva. Dne 16. t. m. je pa umrl v Zavrstniku Robert Dusik, star 25 let. Pred letom je prišel od vojakov, nato delal dober mesec v topilnici. Nekeč je med delom stavil neke cevi nad pečjo in pri tem se je nasrkal strupa v želodec. Trpel je hude bolečine v želodcu, dokler ga ni smrt rešila. — Predilnica je pričela s stavbo dveh velikih delavskih hiš. Razmere v predilnici so vedno enake. Strahovlada in mala plača. V teh dveh besedah je povedano vse. — Delavskega shoda dne 12. julija se je udeležilo nad sto delavk in delavcev. Poročal je g. dr. Zajec. Delavstvo je edino v tem, da k zboljšanju razmer je organizacija v J. S. Z.

Iz Idrije. »Narodovi« liberalni dopisniki ne morejo preboleti, da imamo v S. L. S. dva odločna rudarska uradnika, ko so bili dosedaj vajeni svoje liberalne mameluke okoli prstov ovijati in za nos voditi, kakor se je malokje godilo. Tako se tudi sedaj vesele, ker smo nedavno zapisali, da je Filip Vidic v mestni občini zastopnik rudniškega erarja in ne zgoraj omenjena gospoda, in trde, da se jih stranka brani, to pa pisarijo-le zato, ker bi radi zgago napravili. Mi smo na oba gospoda oskrbnika ponosni, ker vemo, da sta odločna moža, odločnega prepričanja in nista podobna tistim svojim tovarišem, ki mislijo, da vsa mastrost v tem obstoji, ako si liberalen in sem pa tje mimogrede »čez« klerikalce« pozabavljaš, in med take prištevamo tudi Filipa Vidica, ter je »Sloven. Narod« le samega sebe potegnil, če ni spoznal pravi pomen našega dopisa, ki ni bil družega kakor ironija na idrijsko liberalno mogočnost in domišljavost. Pika! Enako je z našim Jožetom Novakom; tudi iz tega se »Narod« norčuje. Mi povemo samo, da vsi stariši odkrito obžalujejo, da nas zapusti tako miren, delaven in takten mož, ki je med vsem kranjskim učiteljstvom najbolje kvalificiran, naj »Slov. Narod« klobasari kar mu drago; pa tudi to je res, da naš Novak ni ne v duševnem, ne v krvnem sorodstvu z znanimi idrijskimi Novaki in podobnimi junaki. Pika! Povrh še nekaj! V petek smo imeli prvo občinsko sejo pod novim starešinstvom, in tedaj so si hoteli liberalci zase izbrati najkrasnejše odseke, da bi lepo sami med seboj delali po starem receptu: zidali škarpe, pisali račune in dela med seboj oddajali. Ker je bilo pa že preje od nasprotne strani dogovorjeno, da bodi v vsakem odseku tretjina vsake stranke, so liberalci raje

hoče umreti Neron? Domicij Neron, veličanski cezar, ali še ljubiš Spora?»

In kakor bi z očmi trenil, trešči pri teh besedah steklenico z rdečo, odsodno tekočino ob zid, da se razleti in razlije, da je rdeč, kakor bi ga bil kdo pobarval s krvjo.

Zaslišijo se glasovi: imenuje in proklinja se Neronovo ime; plamenice se odsvitajo v celici ubežnega carja. Malovrednež se zguzzne na tla.

»Ni je več rešitve! Umreti moram! Gorje, kakov umetnik bo umrl v meni!«

S temi besedami potegne izpod obleke nož in nastavi ostrino na prsi, kakor bi poskušal, kako je ostra. Kmalu pa poneha, žarek upanja se mu posveti na obrazu. »Čuj, glasovi se zgubljajo! Ako bi me ne našli! Glej jih, so že zopet tu, in bliže in bliže. — Spor, skaži mi poslednjo dobroto! Moja roka se trese, porini mi nož v prsi!«

»Ne!« — Mladenič se obrne v stran; njegovo oko se sreča z Aleksandrovim; Aleksandrori kleči na sredi celice in molči.

»Gospod, stori po milosti ž njim, ker ti si Bog milosti in usmiljenja!«

»Spor, čemu hočeš še živeti? Moj naslednik Galka ne bo nikogar trpel, komur je podaril Neron svojo milost. Umri z menoj!«

»Ali se bojiš sam stopiti pred sodni stol večnosti? Vsaj doboš dovolj družčine: Agripino, Britanika, moja mater, Dijomeda, mojega ljubega brata in vse, vse sence svojih žrtev!«

»Vsemogočni Bog!« — Glasneje doni Aleksandrova molitev med hruščem, ki prihaja bliže in bliže k vrtu — »odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!«

»Da se pa očistim sramote, da sem kdaj vžival Neronovo ljubezen,« reče nato Spor, »je še drug pripomoček boljši, nego samomor. Vrgel sem se k nogam temu starčku, kojega častimo, kakor svetnika! On naj me podučuje v krščanski veri. Bos bom potoval z njim po deželi in skušal rešiti toliko duš, kar si ti, grozovitnež, pomoril teles! Tedaj pak, Neron, slavni pevec, tedaj pak je čas, — že so na dvorišču, že razbijajo po vratih v celico!«

»Krist, jagnje Božje, bodi njegovi duši milosten!«

»Starec, opravljaj hvalne molitve!« kliče Neron v obupnosti. »Jaz bi ti ne bil smel prizanesti! Ti si zmagal v boju, ki sem ti ga sam nasvetoval: pohlevno krščanstvo preživi v tebi Neronu in njegovo božanstveno slavo. Dasi so me pahnili s prestola, vendar se hočem le zateči k bogovom, kojih žrtvenike omajuje in stresa tvoja vera: s starim časom, ki je svoj vrhunec v Neronu, naj pogine tudi Neron!«

Visoko kviško štrkne mahoma krvav curek. Po ozki celici odmeva strašen krik — je — li bil ta krrik molitev ali kletev? — Še enkrat se spne pokonci, še enkrat zanrpe in trd, s krvjo oblit leži vladar na golih deskah v sužnjiski celici.

»Kje je on, ki je oskrnjeval prestol? Kje bomo dobili gnjusobo na zemlji?« Izba se napolni z oroženci; luč plamenic razsvetljuje celico, ki jih komaj še obsega, kar jih še dohaja.

Spor pokaže na mrtvo truplo. »Ondi je. Kri sojenega cazarja ne bi smela omadeže-

Iz Tržiča. Delavce nam piše: V Tržiču je začela Kristanova vera pešati, sodrugi so pričeli tudi pri nas spoznavati, da socialdemokracija je stranka, ki samo kriči, a ne stori nič, ne za delavstvo, toliko manj še za kmeta. (Za starostno zavarovanje.) Neki sodrug je prišel z nekim našim somišljenikom v pogovor, ki je sam pripoznal, da nimajo rdečkarji nobenega pomena. Pretečeno nedeljo se je zopet Kristanu zazdelo priti v Tržič, da obiše svoje sodruge. Ko je šel omejenji sodrug (bivši) mimo Kavčičeve gostilne, so ga njegovi bivši tovariši klicali, da naj gre notri, da imajo shod za občinske volitve. Ali dotični se je izrazil, le poslušajte Kristana, jaz sem ga že sit od grla, kajti on se pa le redi od Vaših krvavih žuljev. Pripomnil je še, ga bodete že še spoznali in prišli do pravega prepričanja kakor jaz. Tako socialna demokracija v Tržiču umira. Mi le toliko pripomnimo, da v doglednem času bo Kristan tudi v Tržiču moral vzeti slovo!

Hitrost vožnje brzovlakov (ekspresnih vlakov). Tukaj se vam podaja hitrost vožne ekspresnih vlakov. Ekspresni vlak Ostende—Berlin—Petrograd daljavo 2575 km prevozi v 47 urah. Ostende—Konstanc 2730 km v 53 urah. Pariz—Dunaj—Carigrad 3110 km v 73 urah. Calais—Pariz—Brindisi 2183 km v 29 urah. Pariz—Madrid—Lizbona 1901 km v 43½ ure. Berlin—Strassburg—Mentone 1843 km v 30 urah. Altona—Köln—Genuva 1528 km v 27¾ ure. Berlin—Neapelj 1949 km v 37¾ ure. Berlin—Milano—Canes 1630 km v 34¾ ure. Petrograd—Dunaj—Canes 3091 km v 65 urah. Pariz—Castagena—Oran 2180 km v 46½ ure. Moskva—Vladivostok 8680 km v 231 urah.

(Konec.)

1. po preteku triletna službe stalno nameščenje z dekretom, kot je to že pri delavcih v delavnicah (Werkstätten) urejeno.

Za ogibalne čuva je 16 ur službe in 24 ur počitka, vsaj na vseh večjih postajah in med postajami tam, kjer je močnejši promet. (Skrajšanje službenega časa in podaljšanje počitka je ena tistih točk, ki dela sramoto upravi, da se v državni službi še v 20. stoletju nahajajo uslužbenci z 18 urno službo in z 12 urnim počitkom.)

2. Nočna doklada (Nachtdienstzulage) za prožne in ogibalne čuvaje, katere so deležni že vsi drugi uslužbenci in od katere so le čuvaji izvzeti.

S temi besedami se obrne proč od trume. Truma pa nema obstopi Neronovo krvavo truplo. Spor gre k Aleksandru.

»Vzeli so vam otroka, častiti mož,« mu reče in seže v roko. »Naj vam bodem jaz vaša podpora! Sami ste na svetu, kakor sem jaz sam osamočen; privoščite mi svoj nauk! In ako me bõdete spoznali, da sem zrel v veri, potem prepotujva rimsko cesarstvo, delujva za vero in ako bo treba, tudi umriva, kakor so umrli, ki naju gori pričakujejo!«

Aleksandros ga blagoslovi, položivši svojo desnico mladeniču na glavo.

»Tako hoče Bog,« spregovoril starček. »Ponudil bi se bil v smrt brezsrčnemu caru, ki je sedaj na Božje povelje otrpnelo mrtvo truplo tu pred mojimi nogami. Tedaj naj pa živim in širim novo seme v voljna srca! Bodi mi pozdravljen, pomočnik, kadar me bo premagala slabost v starosti, kadar mi bodo mučni spomini žugali ovirati moči! Gospod naj blagoslovi najino delo in mi da, da doživim najino setev, da bo šel sejalec mirno spat, kadar mu bo mignil smrtni angel!«

4. Splošna zahteva čuvajev je tudi, da se skrajša predpisani čas za nositev uniforme (službene obleke) in sicer: kapa od dveh let na eno leto, jopič (bluza)-od treh na dve leti, suknja (mantelj) od štirih na tri leta, kožuh pa tak kot je za premikače predpisan ali pa poljubno na izbero.

2. Prožno osobje naj dobi kurjavo (premog) z istimi pravicami in za isto ceno kakor ga dobi postajno osobje.

3. Vsemu definitivnemu osebju naj se 1 leto računi za 1 leto in pol službe; ostalemu osebju pa naj se službena doba na 30 let.

3. Radi neznosne draginje naj se tudi delavstvu in sploh vsem ne še z dekretom nastavljenim da draginjska doklada, kakor jo ima že vse definitivno osobje od Trsta do Podbrda.

5. Za delavce na progi naj se grade primerni šotori, ker delavec na progi je izpostavljen vsem vremenskim nezgodam, a šotori bi bili zavetišče v slučaju dežja in nevihte, v iste naj se postavi tudi peči, kjer se bodo v hudem mrazu pozimi lahko ogreli in tudi seboj prineseno kosilo segreli.

6. Rokodelcem, kakor zidarjem, mizarjem, kovačem naj se z ozirom na rabo svojega orodja plača zviša na 4 K dnevno.

7. Splošno znižanje delavnega časa na 9 ur na dan in v soboto ob 2. uri čisto, kot je to že uvedeno pri delavcih v delavnicah (Werkstätten).

1. Znižanje delavnega časa na 10 ur dnevno, čezure naj se plača posebej, dela ob nedeljah in praznikih in nočna dela naj se plača tako, da bo vsaka ura za eno in pol ure plačana.

2. Delavcem, kateri nadomestujejo v slučaju dopusta ali bolezni čuvaje, premikače in druge uslužbenke, naj se dovoli dnevno 40 vin. doklade.

3. Postajnim delavcem naj se da popolna obleka, ker morajo biti vedno čedno oblečeni, ker so vedno v dotiki z potujočim občinstvom, kar je pač le v sramoto upravi, če so ti slabo in sploh civilno oblečeni.

1. Za vse delavstvo pri državni železnici katerekoli stroke, se zahteva po preteku tri-letne službe stalno nameščenje z dekretom, kot je to že pri delavcih v delavnicah (Werkstätten) že uvedeno.

1. Službeni čas naj se na glavni progi Trst—Jesenice skrajša in sicer, najskromnejša zahteva: za prožne čuvaje 16 ur službe in 16 ur počitka. Za ogibalne čuvaje 16 ur službe in 24 ur počitka, vsaj na vseh večjih postajah in med postajami, tam, kjer je močnejši promet. (Skrajšanje službenega časa čuvajem je ena najprimitivnejših točk, ki dela sramoto upravi, da se še v 20. stoletju nahaja 18 urna služba z 12 urnim počitkom.)

3. Zahteva se, da se čuvaji rabijo edino za nadzorovanje na progi, ne kakor do sedaj, da se čuvaje uporablja za vse mogoče dela, celo za kopanje trave.

4. Splošna zahteva čuvajev je tudi, da se skrajša predpisani čas za nositev službene obleke (uniforme) in sicer: kapa od dve leti na eno leto, jopič (bluza) od treh na dve leti, suknja (mantelj) od štirih na tri leta, kožuh pa tak, kot je predpisan za premikače, ali pa poljubno na izbero.

1. Zgradi naj se povsod potrebno število hiš za stanovanja, da ne bodo uslužbenci prisiljeni se potikati po raznih privatnih stanovanjih, katera so po večini tudi nezdruživa.

Pri čuvajnicah naj se zgradi še po eno stanovanje, da ne bo enemu čuvaju potreba vedno se potikati bogve kje po privatnih, oddaljenih stanovanjih.

Prožno osobje naj dobi kurjavo (premog) z istimi pravicami in za isto ceno kakor ga dobi postajno osobje.

Vsemu definitivnemu osebjju daj se uračuna eno leto službe za eno leto in pol, ostalemu osebjju pa naj se zniža službena doba na 30 let.

1. Ogibalnim čuvajem naj se da nočna doklada.

Naj se pusti ogibalnim čuvajem ogibalna doklada (Wechselzulage), dokler čuvaj opravlja službo pri ogibalih in ne kakor je sedaj upeljano, da ogibalni čuvaj, ko avanzira na 1000 K, izgubi polovico iste doklade, in ko pride na 1100 K, izgubi pa celo doklado.

Naj se dovoli ogibalna doklada tudi istim ogibalnim čuvajem, kateri so bili nastavljeni po zadnji regulaciji, katera pa jim je bila po tej regulaciji popolnoma odvzeta. Po tej regulaciji so torej ogibalni čuvaji popolnoma enaki prožnim čuvajem ne oziraje se na to, da ima ogibalni čuvaj mnogo večjo odgovornost kot prožni čuvaj.

2. Prožnim čuvajem naj se skrajša službeni čas od 18 na 16 ur in naj se jim podaljša čas za počitek od 12 na 16 ur.

3. Prožnim delavcem naj se da začetna plača 3 K in naj se upelje vsaka tri leta primeren avanzma. Naj se jim ob slučaju, ko med delom začne deževati, da ni mogoče na progi dela opravljati, ne piše en četrt ali pol šihita, ampak se jim da cela dnevna plača.

4. Delavcem v Bohinjskem predoru naj se zviša doklada (Tunnelzulage) od 40 vin. na 80 vin., ker morajo dan za dnevom opravljati dela vtako slabem zraku, v neznosnem dimu in smradu in mnogokrat do kože premočeni, ker teče od oboka na tir voda, kateri se delavci nikakor izogniti ne morejo.

Ker piše »Tunnelinstruktion«, da morajo uslužbenci, kateri opravljajo dela v predoru imeti boljšo hrano, da zmorejo prenašati naporno delo v tako nezdravem kraju, zatorej so opravičeni tudi zahtevati pošteno doklado, da si zamorejo primerno hrano tudi omisliti.

Vsim prožnim delavcem naj se dajo izkaznice (Lebensmittelfreischeine) za prosto vožnjo v svrhu nakupovanja živil, katere so sicer že imeli, a so jim bile potem zopet odvzete.

5. Ker je ravno na progi Jesenice—Boh. Bistrica velik tujski promet in vsled tega nastala neznosna draginja, naj se dovoli vsem nastavljenim uslužbencem draginjska doklada enaka kraški dokladi.

Ljubiteljem čaše dobre žitne kave ne ugaja noben drugi izdelek tako zelo, kot Franckova Perl-rženova kava z znamko »Perlro«. Perl-rž se naj ne primerja s kako-vostjo slabейše pražene rži, katera se neza-vita izvaguje. Primera poskuševalnega po-skusa izpriča, da se »Perl-rž« nikakor ne dru-žuje s labejšim tržnim blagom. — Vonj in okus sta veliko žlahtnejša. — Prosimo, zahtevajte torej samo paketirano, samo z znamko »Perlro«.

A. ŽIBERT
-- LJUBLJANA --
PREŠERNOVA ULICA
PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.
ter jih obrestuje **4½%** brez
po odbitku, tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj
prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto-
hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; **Josip
Šiška**, stolni kanonik, podpred.; **Odborniki:**
Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu
n. Lj.; **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in
dež. posl.; **Anton Kobi**, posest. in trg., Breg
pri Borovni.; **Karol Kauschegg**, veleposest.
v Ljubljani; **Matija Kolar**, stolni dekan v
v Ljubljani; **Ivan Kregar**, svetnik trg. in
obr. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; **Fran
Leskovic**, hišni posestnik in blag. „Ljudske
posojil.“; **Ivan Pollak ml.**, tov.; **Karol
Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani;
Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, no-
gavic, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov,
zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj tr-
pežne in natančne, dobe
se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielju in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti.
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

**Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!**

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštna in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana

Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporočata sledeča zdravila:

Baizam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodčni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Sladin“ za otroke.
Obliž za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica
30 vin.
Posiljalni prašek, proti ognj-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatljica 50 vin., 6 škatljic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Ribe olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oči, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jajno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za laso, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrsten pripo-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

**Dežnike in
solnčnike**

domačega izdelka

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na **Tržaški cesti št. 1**

„pri Kerčonu“ filialo

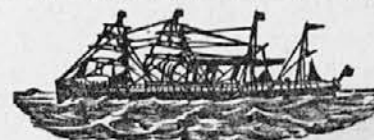
moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Stefan Nagy**

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKE
POSJOJILNICE“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetetka**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kakovostni Pojasnila daje se brezplačno.

IVAN JAK IN SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

